

Varna soba za uporabo drog v Parizu

6.2.2018 sem obiskal Varno sobo za uporabo drog ("Salles de Consommation à Moindres Risques") v Parizu, ki deluje znotraj organizacije Gaia, ki je leta 2005 ustanovljena v okviru delovanja mednarodne organizacije »Zdravniki brez meja«. Organizacija v Parizu izvaja programe zamenjave sterilnega pribora za uporabo drog, v devetdesetih letih so začeli z mobilnim podeljevanjem metadona (avtobus), od 2005 izvajajo tudi terensko delo z mobilnim vozilom. V Parizu je sicer tudi deset dnevnik centrov, namenjenih uporabnikom in uporabnicam drog. Po ocenah je v Parizu približno 15.000 uporabnikov in uporabnic drog.

Z razvijanjem projekta Varna soba za uporabo drog so začeli leta 2009 in po sedmih letih pogajanj so oktobra 2016 uspeli odpreti vrata prvi varni sobi v Franciji. Varna soba deluje v bližini Gare du Nord, ki je največja železniška postaja v Evropi po številu potnikov – letno jih naštejejo preko 210 milijonov. Lokacija je bila izbrana zato, ker je ob tej ogromni železniški postaji že vrsto let obstajala ena največjih odprtih (javnih) scen uporabe drog, prav tako (in ravno zato) so na tem področju že vrsto let izvajali terensko delo s kombijem. Poleg tega jim je šlo na roke mesto Pariz, ki jim je namenilo 450 m² prostorov v mestni bolnišnici. Bolnišnica se nahaja ob enem večjih izhodov iz podzemlja železniške postaje. V kompleksu so tako poleg bolnišnica, še urgenca in v zadnjem delu s svojim, ločenim vhodom Varna soba. Naj omenim še odziv mesta – mesto Pariz se je za podporo projektu odločilo, ker čutijo dolžnost do parižanov, da rešijo problem uporabe drog.

Vhod v kompleks:

Na tej lokaciji deluje samo Varna soba, brez dnevnih centrov ali drugih projektov. Razlog: že samo zaradi varne sobe jih je v letu in pol delovanja obiskalo približno 900 uporabnikov drog, povprečna dnevna frekvenca uporabe drog pa je 160 (to pomeni da se dnevno tu zgodi 160 uporab drog – lahko injiciranj ali pa tudi drugačnih načinov uporabe drog), v najbolj obiskanih dneh tudi preko 250. Stalno dobivajo pritožbe sosedov (na drugi strani ulice je ogromen blok, v katerem po moji oceni živi preko 1000 ljudi. Odločili so se, da tukaj ne bo dnevnega centra, ker bi se s tem število uporabnikov še povečalo, ocenili so, da lahko uporabniki obiskujejo druge dnevne centre v Parizu, ki jih je - kot sem že omenil - deset. S sosedi so stalno v kontaktih, imajo redno telefonsko linijo samo za reševanje sporov s sosedi, stalne sestanke z občino, z varnostjo in redarstvom, stalno organizirajo dneve odprtih vrat. Kot enega od glavnih rezultatov vidijo v tem, da se je po šestih mesecih delovanja število odvženih igel v skupnosti zmanjšalo za 50%.

Prostori programa resnično delujejo bolnišnično, vendar uporabnikom prijazno. Na vhodu (za velikimi kovinskimi vrati) iz ulice se uporabniki srečajo v velikem pokritem preddverju. V sprejemni sobi nato prejmejo pribor, ki ga bodo potrebovali v varni sobi, tam se tudi registrirajo (ob prvem obisku povejo nekaj več svojih podatkov). Zaposlenim povejo, katere droge bodo uporabili – to je izjemno pomembno v primeru morebitnih zapletov, saj zdravniška služba ve, kako odreagirati. Ko prideš na vrsto (nad vrati varne sobe se pokaže tvoja številka – enako kot v bolnišničnih čakalnicah), vstopiš v varno sobo, v kateri lahko droge injicira 12 uporabnikov hkrati, vsaj ima svoj kotiček. Droge uporabljajo ob nadzoru enega zaposlenega, ki odreagira v primeru zapletov. Po uporabi droge se uporabnik lahko preseli v t.i. chilling prostor – soba za relaksacijo. Nato uporabnik počasi zapusti kompleks. Sicer v kompleksu deluje tudi socialna služba in zdravstvena služba. Dvakrat tedensko je prisoten zdravnik, ki med drugim s fibroscanom izvaja tudi teste na hepatitis C. Tedensko izvajajo tudi nekatere delavnice.

Varna soba:

Varna soba je odprta vsak dan od 13.30. – 20.30. Od odprtja oktobra 2016 so zabeležili preko 80.000 uporab droge. Najbolj pomemben podatek pa je, da v Varni sobi niso zabeležili smrtnega primera!

Za ogled po prostorih in predstavitev programa se najlepše zahvaljujem ga. Elizabeth Avril, direktorici medicinskega osebja. Prostore sem si ogledal v času odprtja varne sobe, v času, ko je varna soba polna uporabnikov, zato slikovnega materiala žal ni (nekaj slik sem našel na internetu). Več o njihovih programih pa : <https://gaia-paris.fr/>

Zapisal Borut Bah